

Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği kanunu tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadî İşler, Anayasa ve Adalet, Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Bütçe ve Plan komisyonlarından 3'er üye alınmak, suretiyle kurulan Geçici Komisyon raporu (M. Meclisi : 1/604; C. Senatosu : 1/95)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 664)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 5233

28 . 6 . 1972

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 23 . 6 . 1972 tarihli 112 nci Birleşiminde ivedilik ve öncelikle görüşülerek işari oyla kabul edilen, Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği kanunu tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Nurettin Ok
Millet Meclisi Başkanı Y.

Not : Bu tasarı 2 . 2 . 1972 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 22, 23 . 6 . 1972 tarihli 111 ve 112 nci birleşimlerinde ivedilik ve öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 664)

Geçici Komisyon raporu

Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyonu
Esas No. : 1/95
Karar No. : 2

18 . 7 . 1972

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 23 . 6 . 1972 tarihli 112 nci Birleşiminde ivedilik ve öncelikle görüşülerek işari oyla kabul edilen «Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği kanun tasarısı» Millet Meclisi Başkanlığının 28 . 6 . 1972 tarih ve 5233 sayılı yazılarıyla Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına intikal ettirilmiştir.

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 29 . 6 . 1972 tarihli 72 nci Birleşiminde Malî ve İktisadî İşler, Anayasa ve Adalet, Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ile Bütçe ve Plan komisyonlarından üçer üyenin katılması suretiyle kurulması kabul edilen Geçici Komisyonumuzun 11 ve 18 Temmuz 1972 tarihli birleşimlerinde Turizm ve Tanıtma Bakanı ve Bakanlık teknik uzmanlarıyla Maliye Bakanlığının ilgili temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

1) Üç kısım, otuz altı esas, iki geçici ve iki yürürlük maddesinden teşekkül eden mezkûr kanun tasarısı, öncelikle seyahat acentalarını ve seyahat acentaları birliğini ve bunların dayandığı turizmi ve memleketimizin, dünya milletleri arasındaki turizm yarışında lâyük olduğu seviyeye gelmesini, seyahat acentalarının gerek tanım, gerek kuruluş ve sınıflama, gerekse işleyiş bakımından mevcut eksikliği doldurmayı öngörmektedir.

Memleketimizde 6086 sayılı Kanun yürürlüğe girdiği 1953 yılından beri, seyahat acentaları ile ilgili tek kanun günün ihtiyaçlarına cevap verememiş, bilhassa Turizm ve Tanıtma Bakanlığı kurulduktan sonra seyahat acentaları ile ilgili bir kanun yürürlüğe konmasına çalışılmış fakat türlü nedenlerle böyle bir kanun yürürlüğe konamamıştır. Kanuna olan ihtiyaç yönetmelikler çıkarılarak giderilmeye çalışılmış fakat her geçen gün seyahat acentaları ve bunları bakanlıkla birlikte denetleyecek ve memleketteki bu acentaları bir nizam ve intizam içinde yönetip yürütecek bir Seyahat Acentaları Birliğinin de kurulması ihtiyacı daha belirgin bir hale gelmiştir.

Bu kanun ile seyahat acentaları bir meslek disiplini içine girmiş olacak ve bir otokontrol müessesesi teşekkül edecektir.

Birlik, yurt içinde ve yurt dışında Türk seyahat acentalarını temsil edecek, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı ile sıkı bir işbirliği halinde çalışacaktır. Birliğe bazı görev ve yetkiler verilmiş yetkiler ile ilgili bir yönetmelik hazırlanması öngörülmüştür.

Seyahat acentaları birer ticarî işletme olmaları nedeniyle, öncelikle Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulacaklar ve faaliyete geçebilmeleri için de bu kanunda aranan şartları yerine getirmeleri gerekecektir. Halen faaliyette bulunan acentalar ise bu kanun ile tanınan 6 aylık süre içinde kanunun öngördüğü amaç ve düzeye ulaşacaklardır.

İş kapasitesi düşük acentalar gelişmeye teşvik edilmiş olacaklardır. Bunların türlü hizmetlerinin ifası sırasında doğacak ve millî vakarımızı zedeleyici davranışları da önlenmiş olacak. ve netice itibarıyla yurt ekonomisine olan katkıları daha etkili hale getirilecektir.

Nitekim seyahat acentalarının bir meslekî disiplin içinde kurulmalarını temin bakımından tasarı acentaların sahiplerinde bazı özellikler ve ticarî itibar bakımından da yeterlik aramaktadır. Bu yeterliğin sınırları ve mahiyeti ayrıntılı olarak bir yönetmelikte belirtilecektir.

Seyahat acentalarının, acentalık adı altında acentalık faaliyetleri dışında hizmet görmemeleri sağlanacak ve seyahat acentalığı faaliyetlerinde bulunmak amacıyla kurulmuş şirketlerin, acentalık işyerinde ithalât, ihracat ve turizm tesisleri kurmak ve işletmek ile ilgili hiçbir faaliyetlerine müsaade edilmeyecektir.

Bu şartları yerine getirmiş olan acentalar ise; Turizm Bankası tarafından tesis ve işletme kredisi ile destekleneceklerdir. Bu acentaların desteklenmelerine ilişkin kurallar T. C. Turizm Bankası ile Turizm ve Tanıtma Bakanlığı tarafından anapolitika esasları içinde saptanacak ve Turizm Bankası kredi taleplerini bu prensipler içinde değerlendirecektir.

Bu nedenlerle mezkûr kanun tasarısının Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekliyle aynen kabulü ile öncelik ve ivedilikle görüşülmek üzere, Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
A. Karahisar	Çanakkale	Manisa	Konya
K. Karaağaçoğlu	Z. Termen	O. Karaosmanoğlu	M. Varışlı
Antalya	Kütahya	Rize	Tabii Üye
M. Parlüt	E. Erdinç	O. Mecdi Agun	A. Yıldız
		Tabii Üye	
		E. Acuner	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği kanunu tasarısı

BİRİNCİ KISIM

Seyahat Acentaları

I - TANIM

MADDE 1. — Seyahat acentaları kâr amacıyla turistlere ulaştırma, konaklama, gezi, spor ve eğlence imkânları sağlayan, onlara turizmle ilgili bilgiler veren, bu konuya ilişkin tüm hizmetleri gören ve turizm ekonomisine ve genellikle ödemeler dengesine katkıda bulunan ticarî kuruluşlardır.

II - SEYAHAT ACENTALARININ KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ

İzin

MADDE 2. — Seyahat acentaları, Turizm ve Tanıtma Bakanlığının vereceği işletme belgesi ile kurulurlar.

Türk Ticaret Kanunu hükümleri saklıdır.

Gruplandırma

MADDE 3. — Seyahat acentaları gördükleri hizmetlere göre üç grupta toplanırlar :

A) (A) Grupu seyahat acentaları - 1 nci maddede söz konusu olan tüm seyahat acentalığı hizmetlerini görürler.

B) (B) Grupu seyahat acentaları - uluslararası kara, deniz ve hava ulaştırma araçları ile (A) grupu seyahat acentalarının düzenleyecekleri turların biletlerini satarlar.

C) (C) Grupu seyahat acentaları - yalnız Türk vatandaşları için yurt içi turlar düzenlerler.

(B) ve (C) grupu seyahat acentaları kendi hizmetleri dışında kalan diğer seyahat acentalığı hizmetlerini göremezler. Ancak kendilerine (A) grupu seyahat acentalarının verecekleri hizmetleri görürler.

(A) grupu seyahat acentaları tertipledikleri turistik gezilerle bir önceki yıl yurt dışından getirdikleri dövizin % 25 ini geçmemek üzere, yurt dışına turlar düzenleyebilirler. Söz konusu % 25 in hesabında, ulaştırma aracı ücreti, yemek, ikamet ve sair masraflar adı altında müşteriden alınan her türlü paralar katılır.

Yabancı uyruklu seyahat acentaları yurt dışına tur tertibedemezler.

(A) grupu seyahat acentaları, yurt dışına tertipliyecekleri turlarda kara ulaştırma araçlarını kullanmak istedikleri takdirde, kendilerinden dış hatlara karayolu ile yolcu nakliyatı ruhsatnamesi istenmez. Ancak, aracın Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca tesbit edilen vasıflara uygunluğu aranır.

İşletme belgeleri

MADDE 4. — (A) grupu seyahat acentaları Turizm ve Tanıtma Bakanlığından geçici işletme belgesi, (B) ve (C) grupu seyahat acentaları ise işletme belgesi aldıktan sonra faaliyete geçerler. Seyahat acentalığı belgesi almak isteyenler Bakanlığa hazırlanan soru fişlerini doldurmak ve müesseselerinin bu kanundaki şartlara uygunluğunu belgelendirmek suretiyle Bakanlığa bir dilekçe ile başvururlar. Bakanlık bu konuda birliğin görüşünü de alır. Birlik gerekçeli görüşünü en geç 15 gün içinde Bakanlığa bildirir.

CUMHURİYET SENATOSU GEÇİCİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği kanunu tasarı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

(A) grubu seyahat acentalarına iki yıl süreli geçici işletme belgesi verilir. Bu süre içinde, yurt dışından tertipliyecekleri turistik turlarla ilgili olarak toplam 80 000 dolârlık döviz geliri temin eden (A) grubu seyahat acentasının geçici işletme belgesi, işletme belgesine çevrilir. Yabancı uyruklu seyahat acentaları veya yabancı seyahat acentalarının şubeleri için bu miktar üç mislidir.

Söz konusu miktarlarda dövizini iki yıl içinde yurt dışından getiremeyen (A) grubu seyahat acentalarının geçici işletme belgeleri Bakanlıkça geri alınır.

İşletme belgesi alan (A) grubu seyahat acentalarının her iki senede bir, yukarıda söz konusu edilen miktarlarda dövizini yurt dışından getirdiklerini belgelendirmeleri şarttır. İşletme belgesini haiz (A) grubu seyahat acentasının temin ettiği döviz miktarı iki senelik bir devre içinde 80 000 dolârın altında kaldığı takdirde, acentanın son beş sene zarfında yurt dışından temin etmiş olduğu döviz miktarı ortalaması göz önüne alınarak Turizm ve Tanıtma Bakanlığı tarafından iki senelik bir süre daha tanınır. Bu süre sonunda da 40 000 dolârlık yıllık ortalamayı tutturamayan (A) grubu seyahat acentası hakkında 27 nci maddenin (f) fıkrası hükmü uygulanır.

(B) ve (C) grubu seyahat acentalarına asgari döviz transferi mecburiyeti aranmaksızın işletme belgesi verilir.

Yabancı uyruklu seyahat acentaları veya yabancı seyahat acentalarının şubelerine işletme belgesi verilebilmesi için yurt dışından temin etmek zorunda oldukları öz sermaye miktarı, her yıl Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca tesbit edilir.

Belgeler kişiseldir ve bir işletmeye mahsus olmak üzere verilir. İşletme belgeleri Bakanlığın izni olmadan devredilemez. Seyahat acentalığı geçici işletme veya işletme belgesini alan gerçek ve tüzel kişiler, sahip sayılır.

Yurt dışına yolcu götüren veya yurt içinde otobüs işletmeciliği yapan müesseselerin hizmetleri nakliyecilik hizmeti niteliğindedir. Bu müesseseler bu kanun hükümlerine tabi değildir.

Seyahat acentalarına verilen geçici işletme ve işletme belgelerine, hangi gruba dâhil oldukları kaydolunur.

İşletmenin adı

MADDE 5. — Mevcut bir seyahat acentasının her hangi bir sicil dairesinde daha önce tescil edilmiş ünvanı başka bir seyahat acentası tarafından alınmaz. Bu ünvan, başka bir seyahat acentası tarafından iltibasa yol açacak nitelik belirten kelimeler veya yeni bir isim katılarak benzetme yapmak suretiyle dahi kullanılamaz.

Turizm Müessesesi Belgesini haiz tesis isimleri için de yukardaki fıkra hükümleri uygulanır.

Şubeler

MADDE 6. — Seyahat acentaları yurt içinde ve yurt dışında sürekli veya geçici şubeler açabilirler.

Şube açacak seyahat acentaları bu hususu Turizm ve Tanıtma Bakanlığına bildirmeye ve kuruluş izni almaya mecburdurlar.

Şubeler, levhalarında, antetli kâğıtlarında, mühür ve kaşelerinde bağlı oldukları merkezi belirtirler.

Şubeler, seyahat acentalarına verilen işletme belgelerine yazılır.

Şubelerin 8, 9, 10 ve 11 nci maddelerde gösterilen nitelikleri haiz olması şarttır. Yurt dışında şube açacak olan seyahat acentalarının açılacak şubeleri için döviz tahsisine ilişkin esaslar Turizm ve Tanıtma Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından ortaklaşa tesbit edilir.

(Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu kabul ettiği metin)

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Yasak faaliyetler

MADDE 7. — Seyahat acentaları ve şubeleri, işyerlerinden seyahat acentalığı hizmetleri dışında faydalanamazlar. Ancak, seyahat acentaları işyerlerinin belirli bir yerinde hatıra eşyası, turist rehberi, kartpostal ve benzeri şeyler satabilirler.

III - NİTELİKLER

Seyahat acentası sahibinin nitelikleri

MADDE 8. — Seyahat acentalarının sahiplerinde, tüzel kişiliği haiz seyahat acentalarının yönetim kurulu üyelerinde ve yetkili yöneticilerinde aşağıdaki nitelikler aranır:

- a) 18 yaşını bitirmiş olmak,
- b) Ağır hapis veya yüz kızartıcı suçlardan veya hileli iflastan hükümlü olmamak,
- c) Ticari itibar bakımından yeterli olmak,
- d) 30 ncu madde hükmüne göre cezalandırılmamış olmak.

Seyahat acentası sorumlu müdürünün nitelikleri

MADDE 9. — Seyahat acentalarını bizzat sahipleri işletebileceği gibi, işletmeyi kendi sorumlulukları devam etmek üzere bir sorumlu müdüre de tevdi edebilirler. Sorumlu müdürlerin, sahiplerde aranacak niteliklerden başka en az lise veya dengi okuldan mezun olmaları ve (A ve B) grubu seyahat acentaları sorumlu müdürlüklerini deruhde ettikleri hallerde İngiliz, Fransız, Alman, İtalyan ve Arap dillerinden birini bildiklerini Bakanlıkça kurulacak bir komisyon tarafından yapılacak yabancı dil sınavını kazanmak suretiyle belgelendirmeleri şarttır.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra kurulacak seyahat acentaları sorumlu müdürlerinde yukardaki şartlar yanında en az iki yıl süre ile bir seyahat acentasında çalışmış olmak şartı da aranır.

Sorumlu müdürün T. C. uyruklu olması zorunludur.

Seyahat acentasını bizzat sahibi işletiyorsa sorumlu müdürde aranan nitelikleri de haiz olması gerekir.

Seyahat acentası personelinin nitelikleri

MADDE 10. — (A) ve (B) grubu seyahat acentaları merkez ve şubelerinde, devamlı olarak en az iki enformasyon memuru ve tertip edecekleri turlarda Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca verilen tercüman - rehber belgesini haiz en az bir tercüman - rehber çalıştırlar. Enformasyon memurlarının İngiliz, Fransız, Alman, İtalyan ve Arap dillerinden birini bilmeleri ve bilgilerini 9 ncu maddenin 1 nci fıkrasında belirtildiği şekilde belgelendirmeleri şarttır.

(C) grubu seyahat acentaları, merkez ve şubelerinde en az bir enformasyon memuru çalıştırlar. Bu memurlarda yabancı dil bilme şartı aranmaz.

Seyahat acentası işyerinin nitelikleri

MADDE 11. — Seyahat acentalarının işyerlerinin mensuboldukları gruplara göre, işin gereklerine uygun bir yerde bulunması, iç ve dış görünüşünün özenle düzenlenmiş olması gerekir. Bu konuda Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Seyahat Acentaları Birliğinin görüşünü de alarak, karar verme yetkisine sahiptir.

(Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu kabul ettiği metin)

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Millet Meclisi metninin 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

IV - SEYAHAT ACENTALARINDAN ALINACAK TEMİNAT

Kuruluş teminatı

MADDE 12. — Seyahat acentaları ve şubeleri, müşterileri ile biletlerini satacakları ulaştırma müesseselerine sunacakları hizmetler ve tüm seyahat acentalığı işlemlerinden doğacak yükümlülüklerine karşılık teşkil etmek üzere bir kuruluş teminatı vermek zorundadırlar.

Kuruluş teminatı, Bakanlık emrine kayıtsız şartsız kesin olarak para, Devlet istikraz tahvil-leri, katî ve süresiz banka teminat mektubu olarak verilir; bu maddedeki yükümlülükler dışında başka bir alacak dolayısıyla temlik, terhin ve haciz edilemez.

Teminatın miktarı

MADDE 13. — Teminat miktarları, (A) grupu seyahat acentaları için asgari 50 000 TL., (B) grupu seyahat acentaları için asgari 30 000 TL. ve (C) grupu seyahat acentaları için asgari 15 000 TL. olmak üzere Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca tesbit edilir. Her bir şube için bu miktarların % 50 si alınır. Yabancı seyahat acentalarında miktarlar iki misli olarak uygulanır.

Yurt dışına tur tertipliyen seyahat acentaları, turun bitişinden 2 ay sonra iade edilmek üzere tur masraflarının % 25 ine tekabül eden bir teminatı Turizm ve Tanıtma Bakanlıği emrine önceden vermek zorundadırlar.

İşletme belgelerinin iptalinde teminat

MADDE 14. — (A), (B) ve (C) grupu seyahat acentalarının işletme belgelerinin iptal olunması ve (A) grupu seyahat acentalarının geçici işletme belgelerinin geri alınması halinde kuruluş teminatı bir yıl süreyle Turizm ve Tanıtma Bakanlığında aynı gayeler için alıkonulur.

İşletme belgeleri iptal edilen her türlü yerli ve yabancı seyahat acentaları veya yabancı seyahat acentaları şubelerinin kuruluş teminatı ile, geçici işletme belgeleri Bakanlıkça geri alınan (A) grupu seyahat acentalarının kuruluş teminatı, bir yılın bitiminde Turizm ve Tanıtma Bakanlığının döner sermayesine irad kaydolunur.

İşletme faaliyetinin sona ermesi veya grup değiştirilmesi halinde teminat

MADDE 15. — Kendi rızası ile faaliyetini sona erdirmek isteyen seyahat acentasının bu hususu en az 6 ay önceden Turizm ve Tanıtma Bakanlığına bildirmesi şarttır. Bu şekilde faaliyetini sona erdiren seyahat acentasının geçici işletme veya işletme belgesi Bakanlıkça geri alınır ve kuruluş teminatı bir yıl süreyle Bakanlık emrinde bulundurulur. Bir yılın hitamında kuruluş teminatı iade edilir.

Seyahat acentalığı grupunu değiştirme halinde iki grup için gerekli olan kuruluş teminatı arasındaki fark bir yıllık süre sonunda ilgili acentaya iade edilir, eksik kalan miktar ise ilgili acenta tarafından 30 gün içinde tamamlanır.

Teminat karşısında alacaklıların durumu

MADDE 16. — Seyahat acentalarının gerçek ve tüzel kişilere teminat konusu ile ilgili olarak 12 nci maddede açıklanan borçlarından ötürü alacaklı, Bakanlığa başvurduğu takdirde, Bakanlık, borçlu seyahat acentasına borcunu ödemesi için tebligat yapar. Bu tebligatı alan seyahat acentası tebellüğ tarihinden itibaren 30 gün içinde borcunu ödemek zorundadır. Seyahat acentası bor-

(Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu kabul ettiği metin)

MADDE 12. — Millet Meclisi metninin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Millet Meclisi metninin 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Millet Meclisi metninin 14 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Millet Meclisi metninin 15 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Millet Meclisi metninin 16 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

cunu bu süre içinde ödemediği veya ödememiş sebebi Bakanlıkça haklı bulunmadığı takdirde, Bakanlık, borcu, emrinde bulunan teminat akçesinden ödeyebilir ve durumu derhal ilgili seyahat acentasına bildirir. Her ne suretle olursa olsun teminat akçeleri eksilen seyahat acentaları eksilen miktarı 30 gün içinde tamamlarlar.

V - SEYAHAT ACENTALARININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Haber verme

MADDE 17. — Seyahat acentalarının sahipleri, tüzel kişilerde yönetim kurulu adına yetkili yöneticiler, dilekçelerinde yazılan ve işletme belgelerinde söz konusu olan hususlarda meydana gelen değişiklikleri, oluşundan itibaren 30 gün içinde Turizm ve Tanıtma Bakanlığına yazı ile bildirirler.

Bilgi verme

MADDE 18. — Seyahat acentaları her yıl en geç Ekim ayı sonuna kadar bir yıl önceki çalışmalarını gösterir raporu Turizm ve Tanıtma Bakanlığına sunarlar.

Reklâm ve tanıtma

MADDE 19. — Seyahat acentaları gerçeğe aykırı ve yanıltıcı tanıtma ve reklâm yapamazlar. Reklâm ve tanıtma belgelerinden birer nüshayı, dağıtımlarından 15 gün önce Turizm ve Tanıtma Bakanlığına gönderirler.

Yazışma

MADDE 20. — Seyahat acentaları, Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca gönderilen genelge ve diğer çeşitli konulardaki yazıları en geç 15 gün içinde cevaplandırır veya cevabın gecikme sebebini Bakanlığa bildirirler.

Seyahat acentaları diğer yerli ve yabancı kuruluşların seyahat acentalığı işlemleri ve tüm turizm faaliyetleri ile ilgili yazılarını da aynı süre içinde cevaplandırmakla yükümlüdürler. Seyahat acentaları yukarıda söz konusu olan yazışmaları beş yıl süreyle saklarlar.

Seyahat acentaları, seyahat acentalığı faaliyetleri ile ilgili olarak yerli ve yabancı kuruluşlarla yapmış oldukları sözleşmelerin birer örneğini Bakanlığa gönderirler.

Meslekî sır

MADDE 21. — Seyahat acentaları müşterilerinin isim ve adreslerini ve gezileri ile ilgili kişisel hususları gizli tutarlar.

Bu hususlarda ilgili kanun hükümleri saklıdır.

VI - SEYAHAT ACENTALARINA VERİLECEK KREDİ VE TANINACAK KOLAYLIKLAR

Kredi

MADDE 22. — Seyahat acentaları işletme belgesi aldıktan sonra tesis ve işletme kredisi talebedebilirler. Yabancı uyruklu seyahat acentaları veya yabancı seyahat acentalarının şubeleri bu krediden istifade edemezler.

(Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu kabul ettiği metin)

MADDE 17. — Millet Meclisi metninin 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18. — Millet Meclisi metninin 18 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 19. — Millet Meclisi metninin 19 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 20. — Millet Meclisi metninin 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 21. — Millet Meclisi metninin 21 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 22. — Millet Meclisi metninin 22 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin).

Kredi talepleri Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca saptanacak esaslar çerçevesinde T. C. Turizm Bankasınınca değerlendirilir ve karara bağlanır.

Kolaylıklar

MADDE 23. — Seyahat acentalarına telekomünikasyonla ilgili kolaylık ve olanakların sağlanmasında ilgili kuruluşlarca öncelik tanınır. İthal edilen araç ve gereçler ancak acentanın kendi hizmetlerinde kullanılır. Bunların satış veya devri Turizm ve Tanıtma Bakanlığının müsaadesi alınmadıkça yapılamaz.

Seyahat acentalarına, meslekleri ile ilgili ve Türkiye'de imal edilmeyen araç ve gereç ithali ve yurt dışında yapacakları reklamlar için yurt dışından getirecekleri dövizin % 5 i nispetinde ve bir yılda 7 500 \$ ı geçmemek şartıyla döviz transferi müsaadesi verilebilir.

Seyahat acentalarının sorumlu müdürleri, sahiplerinden en fazla iki kişi veya bunların görevlendireceği bir acenta personeli bir takvim yılında yurt dışına bir defadan fazla çıkabilirler. Her çıkışta verilecek döviz Maliye Bakanlığınca tesbit edilir.

Seyahat acentalarının reklâm masraflarına katkıda bulunmak üzere, yurt dışından Türkiye'ye müteveccihen ve Türkiye içinde günlük olarak tertipledikleri turlara ilişkin bankalarda bozdurdıkları dövizlerin bir önceki yıla nazaran artış gösteren miktarı esas alınarak belli miktarda prim ödenbilir.

Prim ödemesine esas teşkil edecek miktarların kademeli baremi ve bu kademelere uygulanacak prim miktarı Turizm ve Tanıtma Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının müşterek teklifleri üzerine Bakanlar Kurulunca tesbit edilir. 50 000 doların altındaki kazançlara prim verilmez. Verilecek prim için gerekli karşılık her yıl Turizm ve Tanıtma Bakanlığı bütçesine konulur.

VII - DENETİM VE GÖZETİM

Denetim

MADDE 24. — Turizm ve Tanıtma Bakanlığı, müfettişleri, uzman denetçileri, Bölge Müdürleri veya Bakanlıkça yetkili kılınacak diğer kişiler vasıtasıyla seyahat acentaları ve Seyahat Acentaları Birliğini her zaman denetleme yetkisini haizdir.

Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği personeli denetim sırasında her türlü bilgiyi vermek ve belgeleri göstermekle yükümlüdürler.

Tur - taban fiyatları

MADDE 25. — Turizm ve Tanıtma Bakanlığı, gerektiğinde seyahat acentalarının, uğradığı her deniz ve hava limanında 48 saat veya daha az kalan gemi ve uçak yolcuları için tertipliyecekleri turların taban fiyatlarını en geç bir önceki yılın Ağustos ayı sonuna kadar tesbit eder ve bu fiyatları seyahat acentalarına ve ilgili kuruluşlara duyurur.

Sicil

MADDE 26. — Turizm ve Tanıtma Bakanlığında, seyahat acentaları ile Seyahat Acentaları Birliğinin muntazam ve ayrıntılı olarak sicilleri tutulur.

(Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu kabul ettiği metin)

MADDE 23. — Millet Meclisi metninin 23 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 24. — Millet Meclisi metninin 24 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 25. — Millet Meclisi metninin 25 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 26. — Millet Meclisi metninin 26 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

VIII - İPTAL VE CEZA

İptal sebepleri

MADDE 27. — a) Teminat akçelerinde meydana gelen eksilmeleri 30 gün içinde tamamlamayan veya 7 nci maddeye aykırı hareket eden seyahat acentaları ve şubelerine eksiklerini tamamlamaları veya hizmet şartlarını düzeltmeleri Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca yazılı olarak ihtar edilir. İhtarın süresi 30 gündür. Bu süre sonunda gerekli düzeltmeyi yapmayan veya eksiklikleri tamamlamayan,

b) 10, 17, 18, 20 ve 21 nci maddelerdeki yükümlülükleri yerine getirmiyen seyahat acentalarına ve şubelerine bakanlıkça yazılı olarak ihtar da bulunulur. İhtarın süresi 30 gündür. Yukarıdaki sebeplerle 3 ihtar alan,

c) Gerçeğe aykırı ve yanıltıcı reklâm ve tanıtma yapan seyahat acentalarına bu durumu düzeltmeleri bakanlıkça yazılı olarak ihtar edilir. İhtarın süresi 15 gündür. İkinci bir ihtara sebebiyet veren,

ç) Geçici işletme veya işletme belgelerinde yazılı olmayan hizmetleri ifa eden seyahat acentalarına bu durumu düzeltmeleri Başkanlıkça yazılı olarak ihtar edilir. İhtarın süresi 15 gündür. İkinci bir ihtara sebebiyet veren,

d) Müşterilerini aldatıcı, kamu güvenini sarsıcı ve Türk turizmini baltalayıcı davranışlarda buldukları bakanlıkça tesbit edilen seyahat acentalarına bu gibi davranışlarının tekrarı halinde işletme belgelerinin iptal olunacağı yazılı olarak bildirilmesine rağmen bu davranışları tekrarlayan.

e) Bakanlıkça tesbit edilen tur taban fiyatlarını uygulamayan seyahat acentalarına fiyatların uygulanması yazılı olarak ihtar edilir. İhtarın süresi 15 gündür. İkinci bir ihtara sebebiyet veren,

f) 4 ncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen miktarda döviz geliri temin edemiyen ve 2 yıllık ilâve süre tanınmayan işletme belgeli (A) grubu seyahat acentalarının işletme belgeleri ile 2 yıllık ilâve süreden istifade eden (A) grubu seyahat acentalarından bu süre zarfında 4 ncü maddenin 2 nci fıkrasında belirtilen miktarda dövizini temin edemiyen,

g) Her ne suretle olursa olsun bir yıl içinde 3 ihtar alan,

h) Av turizmi ile ilgili olarak Turizm ve Tanıtma Bakanlığı ile Orman Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanacak Av Turizmi Yönetmeliğine uymayan seyahat acentalarına ihtar verilir. İhtarın süresi 15 gündür. İkinci bir ihtara sebebiyet veren,

Seyahat acentalarının belgeleri bakanlıkça iptal olunur.

İptalin hükmü

MADDE 28. — işletme belgesi iptal olunan seyahat acentaları ve bunların şubelerine 2 yıl içinde yeniden izin verilmez.

Geçici işletme belgeleri geri alınan (A) grubu seyahat acentalarına 2 yıl içinde aynı grup seyahat acentalığı için yeniden izin verilmez.

İptal işlemi 27 nci maddenin c, d ve e fıkrası uyarınca yapılmışsa bu süre 3 yıldır. Sahip veya sorumlu müdürü aynı olan ve fakat başka bir işletme adıyla açılan veya bu gibi şahısların eşleri ile birinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımları adına açmak isteyecekleri seyahat acentalarına ve şubelerine aynı süreler içinde izin verilmez.

(Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu kabul ettiği metin)

MADDE 27. — Millet Meclisi metninin 27 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 28. — Millet Meclisi metninin 28 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Faaliyetten men etme

MADDE 29. — Geçici işletme veya işletme belgesiz olarak seyahat acentalığı faaliyetinde bulunan seyahat acentaları buldukları yerlerin en büyük mülkî âmirleri tarafından derhal faaliyetten men edilir. Bu gibi acentalar ile işletme belgeleri iptal olunan veya geçici işletme belgeleri geri alınan acentaların getirdikleri grup veya grupların organizasyonu Seyahat Acentaları Birliğine devredilir.

Ceza

MADDE 30. — Belgesiz olarak seyahat acentalığı faaliyetinde bulunanlar hakkında 29 ncu maddede belirtilen idari kovuşturmadan ayrı olarak yetkili mahkemelerce acentanın sahip ve sorumlu müdürleri hakkında kovuşturma yapılarak suç sabit görüldüğü takdirde 3 aydan 6 aya kadar hapis ve 5 000 TL. dan 10 000 TL. sına kadar para cezasına hükümlenir.

MADDE 31. — Belgesiz olarak seyahat acentalığı faaliyetinde bulunan veya geçici işletme veya işletme belgelerinde yazılı olmayan hizmetleri ifa eden seyahat acentaları hakkında yapılacak soruşturma ve kovuşturma, 3005 sayılı Kanununun 1 nci maddesinin (a) bendindeki yer ve aynı kanunun 4 ncü maddesinde yazılı süre kayıtlarına bakılmaksızın sözü geçen kanun hükümleri dairesinde yapılır.

İKİNCİ KISIM

Seyahat Acentaları Birliği

I - Amaç ve kuruluş

MADDE 32. — Seyahat acentaları, seyahat acentalığı mesleğinin yurt ekonomisi ve turizmüne uygun surette gelişmesini sağlayıcı tedbirleri almak ve meslekî ahlâk ve tesanüdü korumak amacıyla Seyahat Acentaları Birliği adı altında tüzel kişiliği hazırlanmış bir birlik kurarlar. Seyahat acentalarının bu birliğe üye olmaları zorunludur.

Seyahat Acentaları Birliğinin merkezi Ankara'dadır.

II - Birliğin görevleri

MADDE 33. — Seyahat Acentaları Birliğinin görevi, pazar araştırmaları ve seyahat acentalığı konusunda incelemeler yapmak, birlik üyeleri arasındaki haksız rakabetin önlenmesi hususunda gerekli tedbirler almak, seyahat acentaları personelinin yetiştirilmesi için kurslar ve seminerler düzenlemek, bakanlıkça istendiğinde görüş bildirmek, uluslararası kuruluşlarda seyahat acentalarını temsil etmek, bu kanunda ve 34 ncü maddenin son fıkrasında bahsedilen yönetmelikte belirtilen diğer görevleri ifa etmektir.

Birlik, acentalık mesleğinin vakar ve haysiyetine uymayan hareketlerden dolayı birlik üyelerine disiplin cezası verir. Bunun ayrıntıları yönetmelikte belirtilir.

III - Birliğin organları

MADDE 34. — Birliğin,

- A) Genel kurul,
- B) Yönetim kurulu,
- C) Denetim Kurulu,
- D) Disiplin Kurulu,

olmak üzere 4 organı vardır. Bunlar aşağıda belirtildiği şekilde kurulup faaliyete geçerler.

(Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu kabul ettiği metin)

MADDE 29. — Millet Meclisi metninin 29 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 30. — Millet Meclisi metninin 30 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 31. — Millet Meclisi metninin 31 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 32. — Millet Meclisi metninin 32 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 33. — Millet Meclisi metninin 33 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 34. — Millet Meclisi metninin 34 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

A) Genel kurul, her seyahat acentasının temsilci olarak göndereceği birer sahip veya birer sorumlu müdüründen oluşur. Genel kurul kendi üyeleri arasından bir başkan, iki başkan yardımcısı ve yeteri kadar kâtip seçer.

Genel kurul 2 yılda bir Kasım ayında toplanır. Ayrıca genel kurul, yönetim kurulu tarafından veya bakanlıkça re'sen olağanüstü toplantıya çağrılabilir. Âdi ve olağanüstü toplantılara temsilcilerin çoğunluğunun katılması şarttır. İlk toplantıda bu çoğunluk elde edilemediği takdirde toplantı en çok bir hafta içinde çoğunluk aranmaksızın yapılır. Toplantılarda kararlar mevcut temsilcilerin çoğunluğu ile alınır.

Genel kurulun görevleri :

- a) Birlik hesaplarını incelemek, yönetim kurulu raporlarını görüşüp karara bağlamak ve gereğinde yönetim ve denetim kurulunu ibra etmek,
- b) Birliğin çalışma programı ve bütçesini görüşüp karara bağlamak, idarecilere ve temsilcilere verilecek ücretler ile bunlara ilişkin her türlü ödenek ve yollukları tesbit etmek,
- c) Yönetim kurulu tarafından genel kurula arz olunan hususları görüşüp karara bağlamak,
- d) Genel kurul üyelerinin yirmide biri tarafından görüşülmesi veya gündemden çıkarılması istenen konuları görüşmek ve gündeme alınan maddeleri karara bağlamak,
- e) Yönetim ve denetim kurulu üyelerini seçmek,
- f) Üye kayıt ücreti ve aidat miktarını tesbit etmek,
- g) Bu maddenin son fıkrasında bahsedilen yönetmelikte belirtilen yetkileri kullanmaktır.

B) Yönetim kurulu, genel kurulun kendi üyeleri arasından seçeceği 9 kişiden teşekkül eder. Yönetim kurulu üyelerinin en az 4 ünün (A) grubu seyahat acentaları temsilcisi olması gerekir. Ayrıca yönetim kuruluna 9 yedek üye de seçilir. Yönetim kurulu ayda en az iki defa, ihtiyaca göre ve başkanın çağrısıyla de her zaman toplanabilir.

Yönetim Kurulunun görevleri;

- a) Birliğin çalışma programı ve bütçesini hazırlamak ve genel kurula sunmak,
- b) Genel Kurulca alınacak kararları uygulamak,
- c) Merkez Müdürü ve Merkez Bürosunun kadrolarını tesbit ve tâyin işlemlerini yapmak,
- d) Âdi ve olağanüstü genel kurul toplantısına karar vermek,
- e) Bütçe fasılları arasında nakiller yapmak,
- f) Yönetim kurulu üyelerinin ekseriyeti tarafından görüşülmesi istenen ve gündeme alınan konuları görüşüp karara bağlamak,
- h) Bu maddenin son fıkrasında bahsedilen yönetmelikte belirtilen diğer görevleri ifa etmektir.

C) Denetim Kurulu, Genel Kurulca birlik üyeleri arasından seçilecek 3 kişiden teşekkül eder. Ayrıca aynı sayıda yedek üye de seçilir .

Denetim Kurulunun görevleri;

- a) Genel kurul tarafından alınan kararların Yönetim Kurulunca yerine getirilip getirilmediğini araştırmak,
- b) Birlik işlerinin mevzuat esasları dairesinde yürütülüp yürütülmediğini denetlemek,
- c) Bakanlıkça verilecek görevlerin yerine getirilip getirilmediğini incelemek,
- d) Birliğin işlemlerini ve hesaplarını kontrol etmek,
- e) Birliğin bir yıllık işlem ve hesapları hakkında Genel Kurula rapor vermek,
- f) Birliğin çalışmaları hakkında 3 ayda bir Bakanlığa rapor vermektir.

D) Disiplin Kurulu Genel Kurulca birlik üyeleri arasından seçilecek 3 kişiden meydana gelir. Disiplin Kurulunun görevleri; yönetmelikte belli edilen disiplin fiilleri hakkında yönetmelik gereğince disiplin cezaları vermektir.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca, Seyahat Acentaları Birliğinin ve organlarının görev ve yetkilerine ilişkin bir yönetmelik hazırlanır.

(Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu kabul ettiği metin)

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

IV - Birliğin gelirleri

MADDE 35. — Seyahat Acentaları Birliğinin gelirleri aşağıda yazılı kaynaklardan meydana gelir.

- a) Üyelerin birliğe kayıt ücreti ve aidat,
- b) Seyahat acentaları personelinin yetiştirilmesi için düzenlenecek kurs ve seminerlerden temin edilecek gelirler,
- c) Bağış ve yardımlar.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Son hükümler

MADDE 36. — 6086 sayılı Turizm Endüstrisini Teşvik Kanununun 34 ncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş bulunan seyahat acentaları ve şubelerinin 6 ay içinde kendilerini bu kanun hükümlerine uydurmaları ve yeniden işletme belgesi almaları şarttır. Bu süre zarfında kendilerini bu kanun hükümlerine uydurmayan seyahat acentalarının mevcut ruhsatnameleri iptal edilir.

(A) Grupu seyahat acentalığı işletme belgesi talebinde bulunan seyahat acentalarından yurt dışından tertipledikleri turistik turlarla ilgili olarak son iki yıl içinde 4 ncü maddenin 2 nci fıkrasında söz konusu edilen miktarda döviz temin ettiğini tevsik edenlere işletme belgesi verilir. Son iki yıl içinde söz konusu edilen miktarda döviz temin edememiş olan seyahat acentalarına ise geçici işletme belgesi verilir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Turizm ve Tanıtma Bakanlığı, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş bulunan seyahat acentaları ve şubelerinin kendilerini bu kanun hükümlerine uydurmaları hususunda âzami 4 ay içinde görüş bildirmek ve yeni müracaatlarda Seyahat Acentaları Birliğinin vazifelerini ifa etmek üzere birlik kurulucaya kadar bir seyahat acentası örgütünü vazifelendirir.

Seyahat acentalarının kendilerini bu kanun hükümlerine uydurmalarını mütaakıp bir ay içinde, vazifeli seyahat acentası örgütü Seyahat Acentaları Birliğinin ilk Genel Kurulunu toplar.

MADDE 37. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 38. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu kabul ettiği metin)

MADDE 35. — Millet Meclisi metninin 35 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 36. — Millet Meclisi metninin 36 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Millet Meclisi metninin Geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Millet Meclisi metninin Geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 37. — Millet Meclisi metninin 37 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 38. — Millet Meclisi metninin 38 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

